

אלו נקראים ולא מתרגמין

יש פרשיות שהן נקראות בציבור, אבל אין מתרגמין אותם, כדי שלא יבינו עמי הארץ, [וסימן רעבד"ן], ואלו הן:

א. מעשה ראובן. הוא שנאמר בו, "וַיִּלְךָ רְאוּבֵן וַיִּשָׁכַב אֶת בְּלֵהָה פִּילְגֶשֶׁת אֲבִיו" (בראשית ל"ה ב), קוראים אותו בציבור, אבל אין מתרגמין, שלא יתגנה ראובן. ומעשה ברבי חנינא בן גמליאל שהלך לכבול, והיה חזן הכנסת קורא "וַיְהִי בִּשְׁכֹן יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ הַהוּא וַיִּלְךָ רְאוּבֵן וַיִּשָׁכַב אֶת בְּלֵהָה פִּילְגֶשֶׁת אֲבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל פ וַיְהִיו בְּנֵי יַעֲקֹב שְׁנַיִם עָשָׂר" (בראשית ל"ה כ"ב), וכשבא המתרגם לתרגם אמר לו **אל תתרגם אלא** את האחרון^א, את **סוף הפסוק**, "וַיְהִיו בְּנֵי יַעֲקֹב שְׁנַיִם עָשָׂר", ושיבחוהו חכמים.

ב. מעשה עגל השני. הוא ששאל משה את אהרן מדוע עשה העגל, וסיפר אהרן למשה כיצד עשה את העגל, קוראים אותו בציבור, אבל לא מתרגמים, כי נאמר בו, "וַיֹּאמֶר לָהֶם לְמִי זֶהב הַתְּפָרְקוּ וַיִּתְּנוּ לִי וְאֶשְׁלַכְהוּ בְּאֵשׁ וַיֵּצֵא הָעֶגְל הַזֶּה" (שמות ל"ב כ"ד), ויש לחוש שיטעו בו עמי הארץ, לומר, ממש היה בו, שהרי יצא מעצמו^ב, [אבל את המקרא קוראים, כי עמי הארץ אינם מבינים לשון מקרא]. וכן שנינו, רבי שמעון בן אלעזר אומר, **לעולם יהא אדם זהיר בתשובותיו, שמתוך תשובה שהשיבו אהרן למשה**, "וַיֹּאמֶר לָהֶם לְמִי זֶהב הַתְּפָרְקוּ וַיִּתְּנוּ לִי וְאֶשְׁלַכְהוּ בְּאֵשׁ וַיֵּצֵא הָעֶגְל הַזֶּה" (שמות ל"ב כ"ד), **פקרו המינים, והעיזו פניהם לומר, יש ממש בעבודה זרה.**

ג. ברכת כהנים. קוראים אותה בציבור ואין מתרגמים כי נאמר בה "'ישא ה' פָּנָיו אֵלַיךָ וַיִּשְׁמַע לְךָ שְׁלוֹם" (במדבר ו' כ"ו), ויאמר, הקב"ה נושא להם פנים. ואין יודעים שכדאי הן ישראל לשאת להן פנים, כמבואר במסכת ברכות, שהשיב הקב"ה למלאכי השרת, לא כדאי הם ישראל לשאת להן פנים, אני אמרתי "ואכלת ושבעת וברכת", והן מחמירין על עצמן עד כזית עד כביצה.

ד. מעשה דוד ואמנון. לעיל נתבאר, שפרשת אמנון ותמר, קוראים ומתרגמים, ואין חשש לפגיעה בכבוד דוד. אכן כל זה ברוב הפרשה, שלא נתפרש בה שאמנון היה בנו של דוד, אבל **פסוק ראשון, שבו נתפרש הדבר**, שנאמר, "וַיְהִי אַחֲרַי כֵּן וּלְאַבְשָׁלוֹם בֶּן דָּוִד אַחֲוֹת יָפָה וַשְׁמָה תָמָר וַיֵּאֱהָבָהּ אֲמָנוֹן בֶּן דָּוִד" (שמואל ב' י"ד א'), **קוראים אותו, ואין**

^א הפסוק הזה נפסק בהפסק פרשה, לכך קורה לסופו אחרון, כאילו הוא פסוק לעצמו. [רש"י].

^ב וקשה ... לכן נראה כדמפרש בירושלמי, דהטעם הוּי לפי שאין דומה גנאי של יחיד ביחיד או של צבור בצבור לגנאי של יחיד בצבור, ומשום כבודו של אהרן לא רצו לתרגם. [תוס'].